

Носієм суверенітету і єдиним джерелом влади в Україні є народ.

Стаття 5 Конституції України

№ 32 (100)

Наша ГРОМАДА

П'ЯТНИЦЯ,
23 серпня '19

Дбати про спільні інтереси

Шановні жителі громади!

Прийміть найщиріші вітання з нагоди великого свята – Дня незалежності України! Від щирого серця зичу всім міцного здоров'я, щастя, добра, достатку, щедрої долі, сили і наснаги в усіх ваших справах. Хай мрія про краще майбутнє окриляє вас на нові звершення, хай мир і злагода панують у ваших родинах.

Півторарічний досвід діяльності нашої об'єднаної територіальної громади засвідчує, що нам під силу вирішення будь-яких питань, тож будемо й надалі одностайно дбати про спільні інтереси.

Усім гарного свята, змістовного відпочинку!

Тетяна Забродська,
секретар Катеринівської сільської ради

Як зросте зарплата вчителів

З 2020 року розмір вчительських зарплат зросте від 20 до 70%. Підставою для підвищення стане впровадження нової системи оплати праці освітян. Відповідну заяву зробив прем'єр-міністр України Володимира Гройсмана на конференції «Нова українська школа: виклики та перспективи освітньої реформи». «Тема освіти та освітян має лишатися домінуючою в Україні. Дуже важливо, щоб пріоритет-

ність освіти була збережена. Зокрема, щодо оплати праці освітян, – сказав Гройсман. – Нинішнього літа ми ухвалили рішення про те, щоб замінити оплату праці, зробити її більш сучасною, що дасть можливість підвищити заробітну плату уже в 2020 році для українських вчителів від 20 до 70%. Особливо це має торкнутися молодих вчителів».

Продавати майно – зась

Боржникам заборонили дарувати чи переписувати своє майно на друзів чи родичів. Таке рішення прийняла Велика палата Верховного суду. Щоб не платити грошові зобов'язання, боржники продавали чи дарували своє майно рідним. Тепер цього робити не зможуть. Наприклад,

подарована квартира все одно повернеться до позичальника і у примусовому порядку буде стягнутися кредитором. Суд підтримає кредитора, якщо вдасться довести, що майно продали чи подарували, щоб не платити борги.

Нове для держслужбовців

Офіс президента України готує законопроект, який спростить працевлаштування та звільнення держслужбовців. Про це журналістам розповів глава Державної митної служби Максим Нефьодов, коментуючи звільнення голів митниць у регіонах. «Зараз ми напрацювали спільно з Офісом президента законопроект – я сподіваюся, що його буде внесено як

першочерговий – щодо того, щоб спростити питання звільнення та найму на держслужбу», – сказав Нефьодов. За його словами, чинний закон примушує «по шість-сім місяців бігати за кожним держслужбовцем – він може у будь-який момент піти на лікарняний і де-факто перебувати там (тобто на посаді) вічно».

Що, де, коли

З нагоди Дня Прапора та Дня незалежності майже у всіх селах Катеринівської ОТГ пройдуть урочисті та розважальні заходи. Так, урочисті концерти і дискотеки заплановані: у Катеринівці –

на 23 серпня, початок – о 19.00; Обознівці і Олексіївці – на 24 серпня, початок – о 19.00; Лісному – на 24 серпня, початок – о 20.00. В Осикуватому святкові заходи відбулися вчора.

Перша сесія – 29 серпня

Верховна Рада, обрана на дострокових виборах 21 липня, збереться на своє засідання 29 серпня. Підготовча робота до нього триває, але вже визначено і кількість комітетів, і представники яких партій їх очолять. Тривають також консультації щодо складу

нового Кабінету міністрів. Відомо, що на своїх посадах залишаться дехто з нинішніх міністрів. Як заявив голова найбільшої парламентської фракції партії «Слуга народу» Дмитро Разумков, народні обранці постараються працювати ефективно з перших днів.

Погода на вихідні

На 24 та 25 серпня синоптики обіцяють теплу погоду без дощів майже на всій території України. Можливі опади тільки на Сході, в Криму та Приазов'ї, пише УНІАН.

Температура вночі становитиме +10 - +18 градусів, вдень +23 - +29.

На узбережжі морів температура сягатиме +22 вночі та до +33 вдень.

3 Днем незалежності!

28 років тому ухвалено Акт проголошення незалежності України – документ, що дає право нам, українському народові, бути повноправним господарем на своїй землі. До цього важливого дня ми йшли багато століть. Власне, наша історія – це історія бо-

ротьби за незалежність. На жаль, і нині продовжуємо нести людські втрати у війні за самостійність. Вклонімося ж полеглим героям! Пам'ятаймо про тих, хто захищає нас від агресора тепер, підтримуймо їх повсякчас! Нехай же 28-а річниця неза-

лежності надихне нас на нові звершення у розбудові нашої України – вільної, демократичної, соціально орієнтованої, економічно могутньої держави!

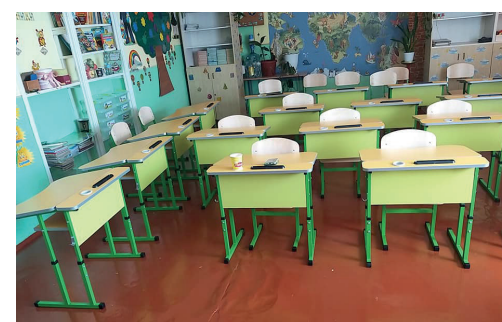
Слава Україні!

ОТГ: що зроблено?

Більше півтора року існує Катеринівська об'єднана територіальна громада, до якої увійшли села трьох сільських рад. Що ж зроблено в цих населених пунктах за коштом нової громади? Газета починає серію публікацій з відповідями на це запитання з Володимирівки.

Для поліпшення умов навчання в місцевому корпусі ліцею «Нова школа»:

- придбано нові меблі та обладнання для харчоблоку (плиту, витяжну шафу, лінолеум в їдальні, мийки, полині, сушки, холодильник, морозильна камера, посуд тощо);
- придбано нове обладнання для майстерні (верстати, інструменти);
- придбано нові дошки в усі класи;
- відремонтовано та укомплектовано всім необхідним перший класу минулого навчального року за концепцією «Нова українська школа» (встановлено сучасне освітлення, замінено підвіконня та двері, придбано меблі, в тому числі одномісні парти зі стільцями, ноутбук, сканер, принтер, проєктор, настінний екран тощо);
- відремонтовано коридор,

- класи з використанням елементів нового освітнього простору;
- відремонтовано туалетні, встановлено обладнання для підігріву води;
- придбано інтерактивного комплексу для вивчення предметів природничо-математичного циклу;
- встановлено систему протипожежної сигналізації;
- придбано дрова та вугілля; організовано безкоштовне харчування та підвезення дітей шкіль-

ним автобусом до закладу освіти і на гурткові заняття;

- закінчується ремонт та оснащення першого класу наступного навчального року;
- придбано спортивний інвентар;
- двічі організовано пришкольній табір відпочинку з денним перебуванням «Дивограй» тривалістю 14 днів з підсиленням безкоштовним харчуванням;
- встановлено нові жалюзі на вікнах в навчальних та підсобних приміщеннях;
- відремонтовано комору для зберігання продуктів;
- придбано екіпування та форму для командної гри «Сокіл» (Джура);
- вручено грошову винагороду вісьмом учням, котрі закінчили 2018/2019 навчальний рік на відмінно;
- виділено дві безкоштовні путівки для відпочинку дітей з багатодітної родини.

Закінчення на стор. 2

У серпні 91-го

Ранок 19 серпня 1991 року для мільйонів радянських людей, у домівах яких було увімкнено радіоприймачі, почався під «Лебедине озеро» Чайковського – звичних для цієї пори програм чомусь не передавалося. Ситуація прояснилася о восьмій ранку, коли диктор зачитав «заявление советского руководства», з якого громадяни СРСР дізналися, що нове керівництво в країні – це «Государственный комитет по чрезвычайному положению» (надалі використовуватимемо абревіатуру ГКЧП, оскільки український відповідник – ДКНС – у нашій мові не прижився). У заяві йшлося про перехід повноважень президента СРСР до Янаєва (нібито через хворобу Горбачова), було названо інших членів ГКЧП (половина – силовики), повідомлялося про введення на пірвоку надзвичайного стану «в отдельных местностях СССР». З наступних повідомлень у ЗМІ стало відомо, що ГКЧП запроваджує в країні сталінські порядки – ставить поза законом партії, «препятствующие нормализации обстановки», забороняє демонстрації, вводить цензуру. Мотивувалося це необхідністю рятувати країну від подальшого падіння в прірву. А на третій день виявилось, що війська, введення яких на танках у Москву організував ГКЧП, – невідкладні йому. Почалося братання армійців з народом, який вийшов під Білий дім, відгукнувшись на заклики російського президента Єльцина не коритися путчистам. Заколот провалився, учасників ГКЧП арештували.

«Від Кравчука ми чекали більшого»

Про те, що відбувалося в ті дні в українській столиці і нашому обласному центрі, добре пам'ятає Володимир Панченко, на той час – народний депутат України.

– Ті події не були аж такими несподіваними, – розповів він. – У КПРС ішла відчайдушна внутрішня боротьба; невдоволення Михайлом Горбачовим у середовищі комуністичної партноменклатури наростало. Ось і знайшлися охочі «спасати отече-

ство» шляхом державного перевороту. Щоправда, система на той момент уже безнадійно прогнила...

19 серпня я був у Кіровограді: тривала відпустка. Вранці на екрані телевізора побачив «Лебедине озеро» – і зрозумів, що сталося щось надзвичайне. Рішення прийшло відразу: треба бути на робочому місці, у Верховній Раді. Швидко зібрався і – в аеропорт. Літак мав вилетіти о восьмій з кількома хвилинами (був такий рейс). Знайомий співробітник аеропорту, побачивши мене, за-

нашої Ради прозвучала політична заява з чіткою оцінкою того, що відбувається у Москві. Вона й прозвучала десь після 16 години. Головний месидж Кравчука був такий: те, що сталося у Москві, України не стосується. У нас усе спокійно... Це було не зовсім те, чого чекали ми, але все ж... Кравчук дав зрозуміти, що Москва – сама по собі, а Київ – сам по собі... Теж, зрештою, немало.

Всі гарячково ловили новини. На Майдані зібралось багато людей, весь час з'являлася свіжа інформація, ширились немислими

ми знали, що у приміщенні є дехто з обкомівців. Були побоювання, що можуть знищити якісь документи. Мені врізалося у пам'ять обличчя Юрія Кравченка, який тоді очолював міліцію області. Коли я, обурений, звернувся до нього, воно було холодне, непроникне, абсолютно «казонне»... Зрештою, виявилось, що кіровоградський обком «упав» одним із перших в Україні!

Потім було розслідування тих подій комісією, створеною облрадою, була сесія облради (дуже неприємна, до речі, для того ж Кравченка, який устиг 21 серпня, повернувшись із відпустки, підписати якийсь дурний наказ, яким, по суті, порушував Конституцію). У своєму виступі на сесії я згадав про цей факт, і Кравченко навіть згорячу написав був заяву про відставку. Проте облрада не підтримала її (тоді міліція, нагадаю, була в подвійному підпорядкуванні; кадрові питання узгоджувалися з обласною владою). Думаю, що, серед іншого, Кравченку допомогло те, що він не став перекладати провину за той наказ на своїх заступників. Мовляв, я начальник, я й відповідатиму...

А 24 серпня відбулася сесія Верховної Ради, на якій ухвалено Акт проголошення незалежності...

Виступ Собчака побачив по лєнінградському ТБ
Житель Грузького Юрій Єпур

питав, чому це я раптом спозаранку лечу в Київ. «Не щодня ж у країні відбувається переворот!» – відповів я. І приблизно о десятій був у Верховній Раді. Там уже почали збиратися депутати. При-

чому всі, за винятком Олександра Мороза, – з демократичного «крила». Пам'ятаю, що всі тиснули на Леоніда Кравчука, щоб від-

чутки... Саме в такій обстановці готувався Акт про незалежність. Йшла гарячкова робота; ми розуміли, що з дня на день має початися надзвичайна сесія парламенту, на якій будуть прийматися рішення виняткової ваги...

І все ж, ми з Віктором Шишкіним домовилися, що я на день-два полечу в Кіровоград. Якого це було числа – не пригадую. Думка була така: треба включитися і в кіровоградські події. Уже було зрозуміло, що у партійних органах різних рівнів – рильце в пушку. І наш «рідний» обком не є винятком.

З кіровоградських подій тих днів запам'ятався наш «штурм» обкому партії... До приміщення обкому ми довго не могли потрапити. Міліція заблокувала вхід, зачинивши двері зсередини. Але

23 серпня – День Державного прапора України

Про кольори нашого стяга

У тому, що державний прапор України – жовто-блакитний, переконана більшість з нас. Проте, у постанові Верховної Ради «Про Державний прапор України» за 28 січня 1992 року ідеться про синій і жовтий кольори. На цьому наголошується в одному з нарисів у книжці «Егге Нитанум Ест: 50 нарисів з українського примарознавства».

Хибне уявлення широких народних мас про кольори державного прапора в книжці пояснюється так: його введення в офіційне життя країни стало результатом перемоги національно-патріотичних сил, які радянська пропаганда десяти років пов'язувала з жовто-блакитним «петлюрівським» прапором. Саме тому, зазначають автори, більшість стягів, які вивішуються на фасадах установ та

організацій, – жовто-блакитні. Оскільки насиченість кольорів прапора законодавчо не визначена, виробники забарвлюють полотнища на власний розсуд,

найчастіше використовуючи для верхньої смуги блакитний (блідо-синій) колір.

«Цікаво, що на думку експертів, блакитний колір з погляду естетики найбільш пасує

до жовтого, а верхня блакитна смуга, на відміну від синьої, не пригнічує нижньої жовтої», – ідеться в книжці. У ній же називається ще одне поширене помилкове уявлення щодо кольорів нашого прапора – про те, що його верхня смуга завжди символізувала небо, а нижня – пшеничне поле. Насправді ж, стверджують автори «Нарисів з українського примарознавства», ці кольори походять від золотого лева на синьому тлі, який був гербом Львівської землі, а в середині XIX століття став символом національного руху на Галичині.

Утім, зазначається в книжці, міф про блакитне небо і пшеничне поле – корисний для патріотичного виховання дітей, оскільки допомагає їм запам'ятовувати послідовність смуг.

ОТГ: що зроблено?

Закінчення. Початок на стор. 1.
Для поліпшення функціонування сільського клубу:

- збільшено фінансування на утримання гуртків та самодіяльних колективів;
- придбано нову акустичну систему, мікрофони та мікшерський пульта з підсилювачем;
- закінчується ремонт клубної зали, сцени, впорядкування прилеглої території;
- заасфальтовано майданчик перед клубом;
- придбано необхідні господарчі та канцелярські товари;
- фінансуються масові заходи та святкування.

Для відновлення функціонування дитсадку «Малютко»:

- відремонтовано навчальні кімнати, туалет, їдальню, кухню та коридори;
- придбано огорожу та ігровий майданчик;
- придбано дитячі ліжка, столи, стільці, шафи для іграшок та навчального матеріалу, а також шафи для зберігання особистих дитячих речей, побутову техніку, меблі та обладнання для харчоблоку, нову сантехніку;
- придбано посуд, постільну білизну, матраци, ковдри та простирадла, килимові покриття.

Де отримати субсидію

Українці зможуть отримувати монетизовану субсидію у 34 банках. Ось перелік відділень усіх банків: Укресімбанку, Ощадбанку, Приватбанку, Укргазбанку, Укрсоцбанку, «Райффайзен банку Аваль», «Кредобанку», Укрсиббанку, «Ідея банку», «Креді Агріколь банку», «Піреус банку», «Альфа банку», ОТГ банку, банку Альянс, АКБ «Львів»,

Індустріалбанку, МТБ банку, Банку Південний, Полтава-банку, ПУМБ, Східно-українського банку «Грант», Мегабанку, Скай Банку, Юнекс Банку, Комерційного Індустріального Банку, Універсал банку, банку «Кредит Дніпро», Радабанку, банку «Схід», Банку інвестицій і заощаджень, АКБ «Конкорд», Моторбанку, Акордбанку, Кристалбанку.

Де живуть Кухаревські в Обознівці, знає багато жителів і цього села і Катеринівки, тож знайти їх було легко. Тим паче що й орієнтир називався специфічний – ожина. Мені казали: зліва побачите куці ожини, ото й буде їхня садиба.

Ожина – моя слабкість. Як і багато інших ягід – неодмінно хочеться посмакувати. Так і цього разу сталося. Куці рясно уквітчані ягодами різного кольору – від рожевого до чорного, й рука сама потягнулася зірвати найстиглишу. Смакота!..

Господарів у дворі не видно, а я й не сильно намагаюся поки що їх кликати, продовжую насолоджуватися цим витвором природи.

Мої в'ялі, нерішучі спроби достукатися помічає сусідка Кухаревських і приходять мені на допомогу. На її голос одразу відгукується господар і з'являється на порозі.

– Тольо, тут до вас чоловік, – каже сусідка.

Толя – Анатолій Борисович Кухаревський. Вітаємося, і запитую, чому не збирають ягоди, адже перестиглі опадають.

– Ми не знаємо вже, що з ними робити – і себе на зиму забезпечили, і друзів та знайомих, – пояснює Анатолій Борисович. – А вони родять і родять, аж пішли покажу, скільки ще їх є.

Завертаємо за ріг огорожі, а там – ще розлогіші куці, і всі – в ягодах. Знову рука тягнеться зірвати найбільшу й найчорнішу. Кидаю ягоду за ягодою до рота, та вже час і за справу братися, тобто розмовляти про те, заради чого й розшукував Кухаревських, – що вирощують, як доглядають.

– Що для ожини важливо? – перепитує мене Анатолій Борисович, коли я поцікавився «секретами» врожайності цієї ягоди. – Сонце і волога. В затінку вона майже не росте й не цвіте. Брак вологи теж дається взнаки, тож, коли тривалий час немає дощів, ожину треба поливати – тоді і зав'язь не осиплеться, і ягоди будуть крупними. Розмножувати краще відводками: нагнув гілку, припнув, присипав землею й чекай, коли з'явиться паросток.

Чи не агроном мій співрозмовник за спеціальністю? Виявляється, зовсім ні.

– Починав трудову біографію на шахтах Кривого Рогу, – каже, – потім тривалий час, аж до розвалу СРСР і занепаду колгоспів, був заступником голови обознівського колгоспу з будівництва. В дев'яності пішов на «вольні хліби» – став підприємцем, продавав металопластикові вікна. Можливо, й досі займався б цією справою, якби не захворіла дружина – треба було і їй допомагати, і господарством опікуватися..

На цій садибі вони – з 1989 року. Придбали в колгоспу «коробку», решту доробляли своїми руками. Тут виростили їхні діти. Найстарший син – в Кропивницькому живе, середній сині і найменша дочка – в Москві. Оселилися в Білокам'яній ще до загострення міждержавних відносин. До своїх «іноземців» бать-

ко з матір'ю навідуються кілька разів на рік – дітей і внуків побачити й сухофруктів, варення чи консервації привезти. Зараз у них перебувають на канікулах внучка Кіра і внук Герман. Кажуть, у діда й баби їм подобається, тому додому не поспішають.

У вічі мені кидаються квіти. На садибі їх багато. Одні вже відцвіли, в інших пора цвітіння ще попереду. Запитую, хто опікується цим царством краси, й чую від Анатолія Борисовича:

– Квіти – це більше моя сфера, ніж жінчина. Вона любить з айстрами возитися, а я – з усіма іншими. Вирощуємо троянди, лілії, лілейники, петунії.

Його улюблені квіти – троянди.

жаю, а на одній – всього з десяток плодів. Помітивши моє здивування, господар пояснює:

– Пожалів. Не обрізав, як слід, от і не вродила. Ніколи не треба боятися, що завдаси шкоди дереву. Чим краще його обріжеш, тим більше плодів зав'яжеться.

Серед його садових улюбленців – айва. На двох деревах – різні за розмірами плоди: одні – з куряче яйце, інші – з кулак. За словами Анатолія Борисовича, місцевий клімат сприятливий для цього теплолюбного дерева. Айві не страшні й морози до двадцяти градусів, догляд – звичайний, той же, що й за іншими фруктовими деревами.

Неподалік айви ростуть дві

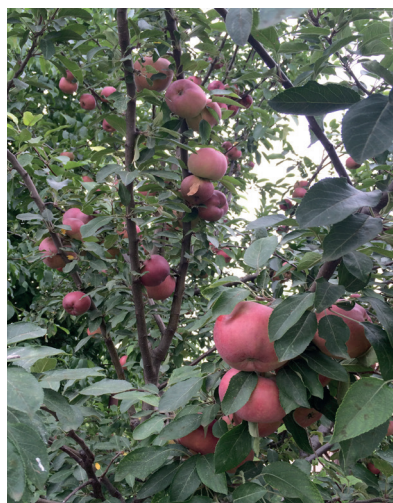

Анатолій Кухаревський:

Аби виростити щось гарне, треба потрудитися

ди. Їх на садибі кілька сортів. Колись купували, тепер самі розводять.

Анатолій Борисович охоче ділиться, як доглядає за трояндами. Наголошує: обрізати краще весною – тоді видно, які гілки пошкодив мороз. Висота зрізу: для високорослих сортів – сорок сантиметрів, для низкорослих – удвічі менша. Обов'язкові – підживлення розчином курячого посліду (1:10, а потім

ще раз 1:10), регулярний полив і обприскування проти тлі, яка останніми роками дуже поширилася. Розмножується троянда живцями.

– Щоб виростити щось гарне, треба потрудитися, – додає до своєї розповіді мій співрозмовник і гід.

З фруктових дерев на садибі ростуть яблуні, груші, айва, персики, абрикоси, сливи. Кілька яблунь аж вгинаються від вро-

сливи. Ранньостиглий сорт, і пізній – знаменита угорка. Останню Кухаревські маринують, солять і сушать. До речі, сушать майже всі фрукти і ягоди, бо й діти, й внуки люблять пити взимку узвар із сухофруктів.

Господар веде мене до малинника. Ягоди – такі ж, як і в ожини – крупні. Сорти – зюгана і полка. Далі показує зовсім екзотичну рослину – мандарин. Лимони в горщиках сьогодні – не

рідкість, а ось мандарин... Вже є й зав'язь. Урожай збиратимуть перед Новим роком.

– Хто перший раз бачить великі помаранчеві плоди на гілках, намагається перевірити, чи не прив'язали ми куплені в магазині, – пояснює Анатолій Борисович.

Не втримуюся від запитання, що весь час, поки знайомлюся із садом Кухаревських, не дає мені спокою: чому ж у наших магазинах переважають фрукти, привезені з інших країн? Адже вони не смачні та й користі, як стверджують фахівці, людині від них майже ніякої.

– Причина – в цінній політиці, – каже Анатолій Борисович. – Безперечно, українське яблуко й смачніше й корисніше, але воно не витримує конкуренції з привозним дешевшим. Тому й занедбані нині сади, що ними колись славилася Україна.

На підтвердження своїх слів про ціну мій співрозмовник розповідає, що за словами їхньої родички, в Ізраїлі, де вона мешкає, більше цінується червине яблуко, ніж те, що може пролежати рік без шкоди для нього, відповідно

й коштує червине яблуко дорожче. От і думай тепер, що нам треба купувати.

До нашої розмови приєднується Анна Леонтівна. Запрошує випити чаю з грушевим з апельсинами варенням. Передчуваю, що зараз скуштую щось незвичайне, бо ті, хто радив зустрітися з Кухаревськими, попереджали: господиня – майстриня готувати різні «смаколики». Так і є: такого варення я ніколи ще не їв. Поєднання солодких, добре уварених груш з апельсинами створює неймовірний смаковий букет. Про це й кажу господарці, яка мене буквально шокує:

– А чоловікові більше подобається варення з абрикос, начинених ядрами їх же кісточок, – додає Анна Леонтівна.

Уперше чую, що можна готувати й таке варення. Смакувати ним теж не доводилося, хоч і знаю, що воно лікувальне, адже в ядрах кісточок абрикоса міститься багато вітаміну В-17, який допомагає боротися з раком.

Кухаревські утримують ще й живність – курей, гусей, індиків. Молодняк не купують – виводять в інкубаторах, зроблених саморуч. Кажуть, інкубатори надійніші за квочок.

На закінчення чудової й корисної розмови прошу Анну Леонтівну поділитися з читачами «Нашої громади» рецептом варення з груш і апельсинів. Вона охоче погоджується. Отож, і ми знатимемо тепер, як приготувати

Варення з груш і апельсинів

8 кг груш почистити, порізати на дольки, видалити серцевину. Засипати 5 кг цукру. Залишити стояти до появи соку. Варити 2–3 дні вранці і ввечері по 15 хвилин. (Чим довше варитиметься, тим гущішим буде.) Перед тим, як останній раз поставити груші на вогонь, додати до них три середні апельсини, нарізані кубиками разом із шкіркою.

Сергій ЗАДОРЖНИЙ

Городники на замітку

✓ **Приготування ЕМ-компосту** – із застосуванням мікробіологічних препаратів, які за 3–4 місяці можуть «з'їсти» в компостній купі будь-яку органіку і в результаті дати однорідний зрілий компост без неприємного запаху. Для його приготування використовують вирвані бур'яни, овочева бадилля, солому, кухонні очистки, торф, опале листя, гілки, що залишилися після обрізки куців малини, смородини, агрусу. Готують компост з доступом повітря і без.

Спосіб з доступом кисню

Як приготувати компост

вважається одним з кращих. Субстрат укласти пошарово на притіненому рівному місці, чергуючи соковиту органіку з сухою або просто з землею. Через 10 днів перелопатити компостну купу і полити концентрованим розчином мікробів (100 мл ЕМ-препарату на 10 л води). Вкрити купу світлонепроникною плівкою, що захищає компост від перезволоження і пересихання. Компост дозріє через 2,5 місяця. При застосуванні «закритого»

методу у викопану яму потрібно розміру укласти пошарово (товщиною 20–30 см) всі органічні відходи і полити розчинами мікробів. На верх купу внести золу, вапно та кухонні відходи. Все присипати шаром землі в 5–7 см і щільно вкрити чорною плівкою. Дозріє компост через 3–5 місяців.

✓ При **приготуванні швидкого, або гарячого, компосту** різко підвищується температура всередині купу при швидкому перегоранні органіки. На рівному

місці укладають шар дренажу з обрізків гілок, сіна, соломи (10 см). Потім – рослинні відходи. Все присипають тирсою, листям і травою. Зверху укладають гній. Потім – траву (вологі шари чергуються з сухими, а м'які з твердими). Це дозволить повітрю рівномірно циркулювати по купі, а компост розкладатиметься швидше і рівномірно. В процесі купу слід перемішувати 5–8 разів. Швидкий компост буде готовий через пів року.

✓ У **повільного компосту** суміш виходить якіснішою. У яму глибиною 50 см укладіть органіку шарами, як і для швидкого ком-

посту. Кожен шар пересипте землею (4–5 см), на вершину купи насипте шар землі у – 5–7 см. Купу не треба перелопачувати. Компост буде готовий через 2–3 роки.

➤ Готовий компост однорідний і пухкий, пахне землею і прілим листям. Для оптимальної вологості компост поливають водою або розчином гною. Аміачний запах говорить про надлишок азотних компонентів. У цьому випадку закладіть в купу тирсу або старий папір. Запах тухлих яєць – ознака нестачі кисню. Шари потрібно перемішати і додати трохи соломи або стружки.

Побували в Софіївці

Національний дендрологічний парк «Софіївка» – перлина Умані, одне з найвидатніших творінь світового садово-паркового мистецтва кінця XVIII – першої половини XIX ст. Літо – чудова пора, щоб відвідати Софіївку, помилуватися її ставками, фонтанами, водоспадами, скульптурами, екзотичними

деревими.

Нещодавно там побували аматори Ліснянського клубу. Враження отримали незабутні, за що вдячні директору ПП «Лісне» Володимирі Островому і депутату Катеринівської сільської ради Анастасії Островій, які влаштували цю поїздку.

Приймали польську панянку

Головною подією минулого тижня у Володимирівці був візит телевізійників, які проводили тут реаліті-шоу «Панянка-селянка».

«Панянка-селянка» – телепроект, в рамках якого дівчата з різних соціальних верств міняються помешканнями на три дні, щоб зрозуміти, як живеться іншим людям. Іноді в шоу залучають дівчат з різних країн. Так було й цього разу: наша землячка Ольга Шаповал поїхала в Польщу, звідти у Володимирівку прибула Вікторія Мазур. Незважаючи на свій статус моде-

лі, Вікторія, за словами володимирівців, виявилася привітною, без «зіркових» манер дівчиною.

На завершення шоу телевізійники провели конкурс «Міс Володимирівка». Перемогла в ньому Анастасія Токаренко.

Володимирівці чекають грудня, коли телеканал «ТЕТ» покаже реаліті-шоу за участі їхньої землячки. Чекає цього й редакція «Нашої громади», аби розпитати Ольгу, як їй довелося у Польщі. Правила телепроекту не дозволяють їй розказати про це раніше.

Тойче то вдова

Торт «Наполеон» з лаваша

3 пачки тонкого лаваша (в пачці 230 г). Для заварного крему: 1,2 л молока, 2–3 яйця, 250 г цукру, ванільний цукор або ванілін, 40 г крохмалю картопляного, 160 г борошна, 200 г вершкового масла (за бажанням).

Листи лаваша розрізати, підсушити по черзі в духовці або на сковороді. Для заварного крему молоко дуже сильно нагріти (не кип'ятити!) з половиною цукру. Яйця збити з другою половиною цукру, додати ваніль, борошно з крохмалем, ретельно перемішати в однорідну масу. В гаряче молоко, помішучи, поступово влити яєчно-борошняну суміш. Варити на середньому вогні, постійно помішуючи 2–4 хв. Як тільки з'явилися пухирі повітря на поверхні – крем готовий. Зняти з вогню, додати масла і дати повністю охолонути до кімнатної температури. А можна охолодити швидко, поставивши кастрюлю з кремом у холодну воду. Змастити коржі кремом, верхній посипати подрібненим коржем. Дати постояти 3–4 год. на столі, потім можна поставити в холодильник (майте на увазі: на холоді торт трохи підсихає. А ще погано ріжеться ложечкою, тільки ножом). Торт схожий на класичний «Наполеон», але менш калорійний.

Пиріг з абрикосовим варенням

Тісто: 500 г борошна, 100 цукру, 250 г вершкового масла або маргарину, 1 яйце, 50 мл молока, 10 г сухих дріжджів (або 30 г свіжих), 1 ч. л. розпушувача. Начинка: 200 г абрикосового варення або джему, 200 г волоських горіхів, 150 г цукру. Глазур: 70 г вершкового масла, 100 г чорного шоколаду.

У борошно додати сухі дріжджі, розпушувач і перемішати. У глибокий посуд влити тепле молоко, додати цукор, яйце і розтоплене вершкове масло, підсипати борошно і замісити. Залишити в теплі на 30 хв. Для начинки подрібнити в блендері абрикосове варення, волоські горіхи, додати цукор. Розділити тісто на три частини і розкочувати кожну в пласт за розмірами форми. Викласти перший корж у форму або на деко і змастити половиною начинки. Так само зробити з другим коржем. Накрити третім. Залишити пиріг ще на 40 хв. в теплі. Наколоти верхній корж виделкою і випікати 20 хв. при 180°C. Готовий пиріг вийняти з духовки, дати йому трохи охолонути і покрити шоколадною глазур'ю (змішати розтоплене масло і шоколад). Розрізати на квадрати.

У Миронівці зимувати було б небезпечно

У квітні нинішнього року «НГ» розповідала про жителя Миронівки Івана Данка, який на шостому десятку років отримав паспорт громадянина України. Днями стало відомо, що Данка влаштовують до психоневрологічного інтернату в Кропивницькому.

Нагадаю, Іван, тридцять років тому залишившись без роботи (закрили чавуноливарний завод,

де працював), перебрався із селища Нового в Миронівку, де й мешкав у занедбаній чужій хаті, перебивався випадковими заробітками, поки торік не трапилася біда – паралізувало. Виконуючий обов'язки володимирівського старости Сергій Євченко домігся госпіталізації Данка. Підлікували чоловіка, поставили на ноги, призначили довічно другу групу інвалідності. Виникло питання

про пенсію, а паспорта громадянина України в Данка не було. Повіз його Євченко в міграційну службу. Там спершу здивувалися («Де це ви такого дядька взяли?»), а згодом виготовили Іванові паспорт у формі ID-картки. Фіскальна служба присвоїла йому ідентифікаційний номер. Данко почав отримувати пенсію. Тільки от жити йому не було де. Хата в Миронівці занепадала на-

стільки, що зимувати в ній було б небезпечно для життя. І от за сприяння Сергія Євченка департамент соціального захисту населення обласної державної адміністрації розпорядився влаштувати Івана Данка до психоневрологічного інтернату в Кропивницькому. На цьому тижні чоловік туди й перебрався.

Віктор ІВАНЕНКО

Ваше здоров'я

Як уникнути старіння шкіри

Для того щоб і після 50 років шкіра виглядала молодою, необхідно обирати антивікову косметику, змінити режим дня та правильно очищати шкіру.

Коли обираєте крем, звертайте увагу на «anti-age». Необхідно, щоб до складу входили колаген, гіалуронова кислота, коензим Q10, протеїни шовку і сої, екстракти гамамелісу, примули вечірньої, рускусу, кінського каштана, різні масла: авокадо, кокоса, зародків пшениці, абрикосової кісточки, вітаміни і мінерали, пептидний комплекс, що омолоджує.

Взимку додавайте ретинол та сироватки.

Варто слідкувати за режимом та стилем життя. Варто гуляти на свіжому повітрі, пити воду та чаї, робити фізичні навантаження.

Вмиватися потрібно молочком, піною або мусом. Мило сушити шкіру. Для більш глибокого очищення можна використовувати легкі скраби або гоммажі.

Шкіру варто захищати від сонця у будь-яку пору. Для цього портібно мати крем зі сонцезахисною основою.

Симптоми, через які варто звернутися до кардіолога

Хропіння, кровоточивість ясен, печія та відчуття тиску в плечах – нестрашні симптоми, які однак можуть сигналізувати про проблеми з серцем.

Як запобігти біді, яких «тривожних дзві-

Симптом №1. Сексуальна дисфункція. Більшість людей думають про сексуальну дисфункцію як про проблему репродуктивних органів – або мозку. Насправді ж, і особливо це стосується чоловіків, ця проблема є частим симптомом захворювань артерій, зокрема утворення бляшок. У жінок це призводить до зміни кров'яного тиску, рівня холестерину тощо – і це вже збільшує ризик хвороб. До того ж, додає лікар, у цьому віці чимало жінок змінюють спосіб свого життя на менш активний, що теж не на користь здоров'я.

Симптом №2. Хропіння чи апное уві сні. Апное уві сні (переривання дихання) та хропіння можуть вказувати на наявність мерехтливої аритмії – нерівного, часто прискороженого серцебиття, котре перешкоджає нормальній циркуляції крові.

Симптом №3. Кровоточивість, запалення, набряклість ясен. Мало хто знає, що це теж може бути пов'язано з захворюваннями серця. Нездоровий стан ясен – це симптом періодонтиту, а він, у свою чергу, збільшує запальні

процеси у всьому організмі, що слугують фактором ризику розвитку атеросклерозу та інфарктів.

Симптом №4. Скутість або біль у плечах і шиї. Чимало людей, котрі пережили інфаркт, описують свої відчуття як «ніби на груди всівся слон». Часто симптомом серцевого нападу буває відчуття скованості в руках. Проте буває, що інфаркт

починається з неприємних відчуттів, болю або тиску в шиї, щелепі чи плечах.

Симптом №5. Набряк ніг. Ноги можуть набрякати з

різних причин, зокрема через спеку, але це може вказувати й на застійну серцеву недостатність. Особливо йдеться про випадки, коли людина відчуває й задишку – під час фізичних навантажень, або коли намагається заснути.

Симптом №6. Розлади травлення або печія. Як перше, так і друге трапляється часто – і зазвичай нема підстав для тривоги. Але іноді, коли пече чи болить у верхній частині живота – це насправді є біль у серці або симптомом серцевого нападу. Як і стійка гикавка.

Коли щось із перелічених вище симптомів супроводжується запамороченням, пітливістю, задишкою або нудотою, лікар радить невідкладно проконсультуватися з лікарем. Марнування часу тут неприпустиме.